

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Avia Invest” către Serviciul de Informații și Securitate cu privire la constatarea nulității și anularea ordinului nr. 2 din 25 ianuarie 2024 în partea ce este vizată SRL „Avia Invest” și deciziei nr. 20-S-304/24 din 12 martie 2024 privind respingerea cererii prealabile

*(Dosarul nr. 2ac-358/24
NR. PIGD 2-24035653-01-2ac-30092024)*

Cererea de strămutare întemeiată pe baza unor motive, care nu se încadrează în temeiurile exhaustive ale strămutării unei cauze de contencios administrativ

30 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stanilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 1 aprilie 2024, SRL „Avia Invest” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ către Serviciul de Informații și Securitate solicitând constatarea nulității și anularea ordinului nr. 2 din 25 ianuarie 2024 „Cu privire la aprobarea listelor persoanelor în privința cărora există probe, informații documentate că sunt asociate subiecților restricțiilor” în partea ce este vizată reclamanta și a scrisorii/răspunsului nr.20-S-304/24 din 12 martie 2024 privind respingerea cererii prealabile (f.d. 4-26).

2. La depunerea acțiunii în contencios administrativ, reclamanta a solicitat și suspendarea executării ordinului nr.2 din 25 ianuarie 2024 „Cu privire la aprobarea listelor persoanelor în privința cărora există probe, informații documentate că sunt asociate subiecților restricțiilor” în partea ce este vizată SRL „Avia Invest”.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 12 iunie 2024, s-a respins cererea înaintată de SRL „Avia Invest” privind suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de SRL „Avia Invest” (f.d. 112-117).

4. Invocând dezacordul cu soluția instanței, la 20 iunie 2024 SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitria depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 iunie 2024 (f.d. 122-125).

5. La 1 iulie 2024 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, spre examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Victoria Sîrbu (f.d.128).

6. La data de 22 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri a depus la Curtea de Apel Chișinău o cerere, în temeiul art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, prin care a solicitat strămutarea prezentei cauze de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad (f.d. 150-151).

7. În motivarea cererii, SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri, a susținut că, are îndoieli cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

8. Consideră că, necesitatea strămutării cauzei este determinată de faptul că niciunul dintre scopurile determinate de art. 198 din Codul administrative, nu poate fi realizat de către Curtea de Apel Chișinău, din cauza existenței unei suspiciuni colective de imparțialitate a magistraților acestei instanțe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 191 alin. (4) din Codul administrativ:

„Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.”

10. Art. 192 alin. (1) din Codul administrativ:

„Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători.”

11. Art. 193 alin. (2) din Codul administrativ:

„Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.”

12. Art. 198 alin. (3) din Codul administrativ:

„Instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.”

13. Art. 37 din Codul administrativ:

„La îndeplinirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sânt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

14. Art. 197 din Codul administrativ:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Din actele cauzei reiese că prezenta cauză se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, la etapa examinării cererii de recurs depuse de SRL „Avia

Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri împotriva încheierii pronunțate de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 12 iunie 2024.

16. SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri, a solicitat, în baza art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, invocând existența unei suspiciuni colective de imparțialitate a magistraților acestei instanțe.

17. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentul formulat pentru strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, în conformitate cu art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, nu poate fi reținut.

18. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că articolul 198 alin. (3) din Codul administrativ reglementează condițiile și procedura de strămutare a unei acțiuni în contencios administrativ la o altă instanță de judecată, atunci când instanța inițial competentă se află în imposibilitatea de a soluționa cauza în mod obiectiv și imparțial. Esența acestui articol este de a garanta dreptul la un proces echitabil, asigurând că instanța implicată poate acționa fără suspiciuni rezonabile privind imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor.

19. Decizia de strămutare a cauzei reprezintă o măsură excepțională și este decisă exclusiv de instanța ierarhic superioară printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, ceea ce conferă soluției caracter definitiv și obligatoriu. Acest mecanism procedural previne prelungirea litigiilor și evită abuzul de drept procesual. În analiza criteriilor de strămutare, articolul 198 alin. (3) lit. a) detaliază că strămutarea se impune fie în cazul recuzării sau abținerii unuia ori mai multor judecători, fie din cauza altor motive întemeiate, dacă acestea fac imposibilă substituirea judecătorilor și, astfel, constituirea completului de judecată.

20. Scopul principal al acestei prevederi este asigurarea imparțialității și respectarea dreptului la un proces echitabil. Strămutarea cauzei oferă astfel garanția că litigiul va fi soluționat de o instanță neutră, respectând cerințele de imparțialitate și obiectivitate, în conformitate cu drepturile fundamentale protejate de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, articolul 198 alin. (3) din Codul administrativ servește ca măsură de protecție a accesului la justiție, asigurând că părțile implicate într-un contencios administrativ au dreptul de a se adresa unei instanțe de același grad, în condiții de imparțialitate și neutralitate procesuală.

21. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că legiuitorul a prevăzut în mod limitativ circumstanțele care pot justifica strămutarea cauzei. În cererea depusă de SRL „Avia Invest”,

reprezentată de avocatul Lunga Dmitri, argumentele invocate nu se încadrează în circumstanțele enumerate în art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, ceea ce înseamnă că cererea de strămutare este neîntemeiată.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun să evidențieze prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, conform cărora un judecător trebuie să se abțină de la soluționarea oricărui dosar dacă constată că nu îl poate judeca într-o manieră imparțială sau dacă un observator rezonabil ar putea percepe că imparțialitatea sa este afectată. Printre aceste situații, fără ca lista să fie exhaustivă, se numără: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau prejudecată reală față de una dintre părți, cunoaște personal fapte relevante pentru proces, a fost anterior avocat sau martor în dosar, sau cazul în care judecătorul ori un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

23. Astfel, având în vedere circumstanțele speței și argumentele formulate în susținerea cererii de strămutare a cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată, pe baza materialelor din dosar, că niciunul dintre judecătorii din completul Curții de Apel Chișinău, căruia i-a fost repartizată cauza spre examinare în recurs, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, pentru a asigura dreptul participanților la un proces imparțial în contencios administrativ, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a depune o cerere de recuzare. Acest drept poate fi exercitat în temeiul prevederilor din art. 49 și 50 ale aceluiași cod, care stabilesc motivele pentru care un judecător poate fi considerat incompatibil sau poate fi recuzat. Aceste prevederi asigură un cadru legal pentru protejarea dreptului la un proces echitabil și imparțial, contribuind astfel la menținerea încrederii în sistemul judiciar și garantând că nicio parte nu este dezavantajată din cauza unei posibile părtiniri a judecătorului.

25. Așadar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că legislația în vigoare oferă participanților la proces mecanisme adecvate pentru a solicita recuzarea unui judecător, în situațiile în care există motive justificate de îndoială privind imparțialitatea acestuia.

26. În acest context, completul de judecată observă că, din documentele cauzei, reiese clar că aceste mecanisme nu au fost utilizate de către SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri.

27. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că nu are dreptul de a substitui voința imperativă a legiuitorului, reflectată în normele de procedură administrativă, pentru a admite un demers lipsit de temeinicie.

28. Simple presupuneri invocate de o parte într-un proces, fără dovezi clare sau argumente întemeiate, nu sunt suficiente pentru a justifica strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad. În cadrul legal, schimbarea instanței competente să examineze o cauză este o măsură excepțională, aplicabilă doar atunci când există motive bine întemeiate care pun la îndoială imparțialitatea sau capacitatea de a judeca obiectiv a judecătorilor desemnați inițial.

29. Legislația prevede că astfel de cereri de strămutare trebuie susținute de dovezi clare privind lipsa de imparțialitate sau de circumstanțe excepționale care împiedică completul desemnat să examineze obiectiv cazul. Simpla suspiciune sau percepția subiectivă a uneia dintre părți nu poate fi considerată un temei juridic suficient, întrucât, dacă ar fi acceptate astfel de argumente fără fundament solid, s-ar crea un precedent periculos. Astfel, orice parte nemulțumită ar putea solicita strămutarea procesului, ceea ce ar afecta stabilitatea sistemului judiciar și ar împiedica funcționarea eficientă a instanțelor.

30. Prin urmare, pentru a menține integritatea procesului judiciar și pentru a respecta competențele instanțelor desemnate, este esențial ca cererile de strămutare să fie întemeiate pe motive reale și demonstrabile. Fără un temei solid, instanța competentă rămâne aceea care a fost desemnată inițial pentru a judeca speța.

31. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad.

32. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de SRL „Avia Invest”, reprezentată de avocatul Lunga Dmitri cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

Cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Avia Invest” către Serviciul de Informații și

Securitate cu privire la constatarea nulității și anularea ordinului nr. 2 din 25 ianuarie 2024 în partea ce este vizată SRL „Avia Invest” și deciziei nr. 20-S-304/24 din 12 martie 2024 privind respingerea cererii prealabile, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de recurs, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă